O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI, CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

"TASDIQLAYMAN"
Iqtisodiyot fakulteti dekani v.b.
_______ U.T.Eshmuradov
2026-yil "26" 06

IQTISODIYOTDA MA'LUMOTLAR TAHLILI FANINING O'QUV DASTURI

(masofaviy ta'lim shakli)

Bilim sohasi:	400000	- Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410000	- Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi:	60410100	- Iqtisodiyot

Samarqand – 2026

Mazkur o'quv dasturi Iqtisodiyot fakulteti Kengashining 2026-yil 26.06 11-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

Mazkur o'quv dasturi Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetining "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasi tomonidan taqdim etilgan (kafedraning 2026-yil 12.06 11-sonli yig'ilish bayoni).

Tuzuvchilar:

S.A. Rahimov – i.f.f.d. (PhD), Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetining "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasi katta o'qituvchisi;

A.I. Alikulov – i.f.d., professor, Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetining "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasi mudiri.

Taqrizchilar:

M.Sh. Mardonov – i.f.f.d. (PhD), Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali "Buxgalteriya hisobi va statistika" kafedrasi mudiri, dotsent.

B.F. Boronov – i.f.d., (DSc), "Sarutn Metal Qayta Ishlash" MCHJ, moliya-iqtisod ishlari bo'yicha direktor o'rinbosari, v.b. professor.

1.	Fan ma'lumotlari						
Fan/modul kodi IQMT1305	**O'quv yili** 2026-2027	**Semestr** 3			**ECTS – Kreditlar** 5		
Fan/modul turi Majburiy	**Ta'lim tili** O'zbek	**O'quv rejadagi tartib raqami** 60410100 – 1.16			**Haftadagi dars soatlari** 4		
Fanning nomi Iqtisodiyotda ma'lumotlar tahlili	**Jami yuklama (soat)**	**Auditoriya mashg'ulotlari jami – 60 soat, shundan:**			**Mustaqil ta'lim (soat)**	**Kurs ishi**	
		Ma'ruza	**Amaliy**	**Lab-ya**			
	150	30	30	-	90	-	

2.	Fanning mazmuni

Fanning maqsadi – talabalarda iqtisodiyotni globallashtirish sharoitida qishloq xo'jaligi sohasi tarmoqlarini ekonometrik modellashtirish asoslarini o'rgatishdan, o'rganilayotgan ishlab chiqarish jarayonlariga ekonometrik, iqtisodiy-matematik va iqtisodiy-statistik usullarni qo'llashni, qishloq xo'jalik masalalarini ekonometrik modellar asosida standart dasturlar yordamida yechish va olingan natijalarni iqtisodiy tahlil qilish, qishloq xo'jaligida korrelyatsion-regression tahlil va ko'p omilli ekonemetrik modellardan foydalanish bo'yicha bilim, ko'nikma va malakalarini shakllantirishdan iboratdir.

Fanning vazifasi – talabalarga iqtisodiyotda ma'lumotlar tahlilini iqtisoddagi o'rnini o'rganish, iqtisodiy jarayonlar asosida ekonometrik modellarni yasay olish, masala turiga qarab unga mos bo'lgan ekonomerik usullarni qo'llay olish, mantiqiy fikrlashga o'rgatish, iqtisodiy masalalarni matematik modelini yaratish usullarini o'rgatishdan iboratdir.

3.	**Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar**
1.	(STAT1306) Statistika
2.	(IQN1211210) Iqtisodiyot nazariyasi 1, 2
3.	(MIKIQ1305) Mikroiqtisodiyot
4.	(EKMET1305) Ekonometrikaga kirish

4.	**Ta`lim natijalari (TN)**
	Kasbiy kompetensiyalar:
TN1	raqamli iqtisodiyot, raqamli biznes modellari, raqamli iqtisodiyotdagi tanlangan ijtimoiy-texnik mavzular (masalan, maxfiylik va bozor tartibga solish), raqamli texnologiyalar haqida tasavvurga ega bo'lishi;
TN2	raqamli bozorlarni modellashtirish, raqamli transformatsiya usullarini bilishi;

TN3	barqaror biznes modeli va amaliyotlarini tushunish va baholash tushunchalarini shakllantirishni bilishi kerak.
	Ko'nikmalar:
TN7	bugungi kunda biznesda raqamli texnologiyalaridan foydalanishning mohiyati va ko'lami
TN8	raqamli transformatsiya sharoitida elektron hukumat bo'yicha ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.
TN9	raqamli transformasiyaning iqtisodiy rivojlanishga ta'siri mohiyatini tushunish

5.	**Fan mazmuni va mashg'ulotlar shakli:**	**Soat**
	Ma'ruza (M)	**30**
M1	**Matematik statistika va ehtimollar nazariyasining asosiy tushunchalari.** *Hodisalar va ular ustida amallar. Hodisaning ehtimoli. Erkli sinovlar ketma-ketligi. To'plamlar va ularning xossalari. Tasodifiy miqdorlar va ularning xarakteristikalarini hisoblash. [1,2]*	2
M2	**Statistik gipotezalarni tekshirish asoslari.** *Statistik modellar. Statistik gipotezalar tushunchasi. Nol gipoteza. Muqobil gipoteza. Statistik gipotezalarni tekshirish. Bernulli sinov sxemasi. Statistik mezonlar tushunchasi. Kritik soha. Gipoteza qabul qilish sohasi. Statistik gipotezalar to'g'riligini tekshirishning asosiy prinsiplari. Bitta namuna uchun belgilar mezoni. Takroriy juftliklarni tahlil. [1,2]*	2
M3	**Statistik gipotezalarni tekshirish asoslari.** *Statistik modellar. Statistik gipotezalar tushunchasi. Nol gipoteza. Muqobil gipoteza. Statistik gipotezalarni tekshirish. Bernulli sinov sxemasi. Statistik mezonlar tushunchasi. Kritik soha. Gipoteza qabul qilish sohasi. Statistik gipotezalar to'g'riligini tekshirishning asosiy prinsiplari. Bitta namuna uchun belgilar mezoni. Takroriy juftliklarni tahlil. [1,2]*	2
M4	**Bir omilli dispersion tahlil.** *Qayta ishlash effektlarini baholash. Baholash oddiy modelda ishlov berish effektlari. Ishonchli intervallar. [1,2,3]*	2
M5	**Ikki omilli dispersion tahlil.** *Qayta ishlash effektlarini baholash. Baholash oddiy modelda ishlov berish effektlari. Ishonchli intervallar. [1,3]*	2
M6	**Muvofiqlik mezonlari.** *Kolmogorov va Omega roziligi mezonlari-oddiy gipoteza holatida kvadrat. X, mezonlari – oddiy gipoteza uchun K. Pearson maydoni. Mezonlar murakkab gipoteza uchun kelishuvlar. [1,2,3]*	2

6.	Public finance and public policy. Jonathan Gruber-2010,860- page.
	Axborot manbaalari
7.	https://www.zambiancu.org/1zRead/GruberJ-2008-public-finance-and-public-policy.pdf
8.	*https://www.pittstate.edu/business/_files/documents/qualification-documents/qualifications-syllabi/2022-winter-fall/econ-805-01-22wf-davidsson.pdf*
9.	*https://programs-courses.uq.edu.au/course.html?course_code=ECON1050*
10.	*https://www.sydney.edu.au/handbooks/arts-pg/subject-areas-eh/economic-analysis.html*
11.	*https://arm.ssuv.uz/frontend/web/books/661d147abb241.pdf*

➢ fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirisida bajarsa; ➢ fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa; ➢ fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa; ➢ fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa; ➢ barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirishga harakat qilgan bo'lsa.
d) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim: ➢ fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa; ➢ fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa; ➢ fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa; ➢ bayon qilish ravon bo'lmasa; ➢ fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa; ➢ fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.
e) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin: ➢ fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa; ➢ fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa; ➢ fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajarmagan bo'lsa; ➢ fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa; ➢ fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa; ➢ fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa; ➢ fanni bilmasa.

10.	**Foydalanilgan adabiyotlar**
	Asosiy adabiyotlar
1.	Z.Sagdillayeva, I.Choriyev, A.Mahmudov, O'.Yuldasheva. Iqtisodiy tahlil Darslik. Toshkent 2018, -404 b.
2.	Saidov M.S., Ibragimov S., Xolmurodov R. Iqtisodiy tahlil. Darslik. T., "Bookmany print", 2023. -406 bet.
3.	A.X. Shoalimov, Sh.A.Tojiboyeva. Iqtisodiy tahlil nazariyasi. Darslik. Toshkent 2021, -145 b
	Qo'shimcha adabiyotlar
4.	Qudratov T.Q., Ibrohimov M.M., Karimova Z.H. Iqtisodiy tahlil. O'quv qo'llanma. Toshkent 2014, -200 b.
5.	M.Q.Pardayev, A.N.Xoliqulov, T.I.Yahyoyev. Iqtisodiy tahlil [Matn]: darslik / Samarqand iqtisodiyot va servis instituti – Samarqand.: "FAN BULOG'I" nashriyoti, 2024 -403 bet

M7	**Chiziqli va chiziqli bo'lmagan regression tahlili.** *Chiziqli regressiya tahlili modeli. Regressiya tahlilining strategiyalari, usullari va muammolari. Oddiy chiziqli regressiya. [2,3]*	2
M8	**Chiziqli va chiziqli bo'lmagan regression tahlili.** *Chiziqli regressiya tahlili modeli. Regressiya tahlilining strategiyalari, usullari va muammolari. Oddiy chiziqli regressiya. [2,3]*	2
M9	**Regressiya masalasidagi shartlarni tekshirish to'g'risida tahlil qilish.** *Parametrik bo'lmagan chiziqli regressiya. Amaliy misol. Paketlarda regressiya tahlili. Excel, STADIA va SPSS dasturlari. [1,2,3]*	2
M10	**Regressiya masalasidagi shartlarni tekshirish to'g'risida tahlil qilish.** *Parametrik bo'lmagan chiziqli regressiya. Amaliy misol. Paketlarda regressiya tahlili. Excel, STADIA va SPSS dasturlari. [1,2,3]*	2
M11	**Ko'p o'lchovli tahlil va boshqa statistik usullar.** *Ko'p o'lchovli statistik tahlil. Faktor tahlili. Diskriminant tahlil. [2,3]*	2
M12	**Vaqt qatorlar.** *Vaqt qatorsi tushunchasi va uning tarkibiy qismlari. Vaqtli qatorni tahlil qilish va uning bo'limlari. Maqsadlar, vaqt seriyasini tahlil qilish bosqichlari va usullari. Tahlil qilish tartibi vaqt qatorlari. Vaqtli qatorni tahlil qilishning grafik usullari. Usullari statsionar vaqt seriyasining tuzilishini o'rganish. Tahlilning maqsadlari va usullari. Vaqtning trend komponentini modellashtirish. Vaqt qatorsining tasodifiy komponentini modellashtirish. [2,3]*	2
M13	**Panelli masalarni iqtisodiy tahlili.** *Fiksirlangan effektli model. Fiktiv o'zgaruvchili model. Guruh ichidagi almashtirish. Dastlabki ayirmali model. [2,3]*	2
M14	**Binar modellar. Probit va logik modellar.** *Chiziqli ehtimolli modeli. Binar modellar zarurati va qo'llanilish sohalari. Logit model. Probit model. Probit modelining matematik shakli. Probit koeffitsientlarini talqin qilish xususiyatlari. [2,3]*	2
M15	**Klaster tahlili.** *Ko'p o'lchovli shkala. Boshqarish usullari sifatlar. Statistik paketlardan foydalanish. [1,3]*	2
	Amaliy mashg'ulot (A)	**30**
A1	Bog'liq bo'lmagan hodisalarning ehtimoli.	2
A2	Statistik gipotezalarni tekshirish asoslari.	2
A3	Bir va ikki normal ulchamli tanlanmalarni tahlil qilish.	2
A4	Bir omilli tahlil.	2
A5	Dispersion tahlil qilish.	2

A6	Ikki omilli tahlil.	2
A7	Chiziqli va chiziqli bo'lmagan regression tahlili	2
A8	Chiziqli va chiziqli bo'lmagan regression tahlili	2
A9	Regressiya masalasidagi shartlarni tekshirish to'g'risida tahlil qilish.	2
A10	Belgilarning erkinligi.	2
A11	Muvofiqlik mezonlari.	2
A12	Vaqt qatorlar.	2
A13	Kompyuterda vaqtli qatorlarni tahlil qilish.	2
A14	Ko'p o'lchovli tahlil va boshqa statistik usullar.	2
A15	Klaster tahlili.	2

6.	**Mustaqil ta'lim topshiriqlari***	**90**
1	Ko'p omilli ekonometrik tahlilda omillarni tanlash muammosi	6
2	Modellashtirishda qo'llaniladigan amaliy dasturlar paketlarining xususiyatlari.	6
3	Additiv va multiplikativ ekonometrik modellarni tuzish.	6
4	Tovarlar bozori konyunktura o'zgarishlarini hisobga olgan holda iqtisodiy tahlilni amalga oshirish va asosiy ko'rsatkichlarni prognozlash.	6
5	Makroiqtisodiy indikatorlarni ishlab chiqarish funksiyalari yordamida tadqiq qilish.	6
6	Mahsulotga bo'lgan talab va taklifning ekonometrik modelini tuzish va prognozini amalga oshirish.	6
7	Bozor hajmini aniqlashda ekonometrik modellardan foydalanish.	6
8	Dinamik ekonometrik modellardan foydalanish.	6
9	Tijorat banklarining kredit portfelini ekonometrik modellashtirish.	6
10	Hududlarda fermer xo'jaliklarining iqtisodiy rivojlanish ko'rsatkichlarini modellashtirish.	6
11	Erkin iqtisodiy zonalar rivojlanish ko'rsatkichlarini ekonometrik modellashtirish.	6
12	Xizmat ko'rsatish korxonalari faoliyati ko'rsatkichlarini ekonometrik modellashtirish.	6
13	Qurilish tashkilotlari faoliyatida tarmoqli modellashtirishdan foydalanish.	6
14	Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari faoliyatini tahlil qilishda ekonometrik modellaridan foydalanish.	6
15	Makroiqtisodiy ishlab chiqarish funksiyalari asosida respublikada barqaror iqtisodiy o'sishni modellashtirish.	6

***Izoh:** Fan (modul) yuzasidan talabalar bajaradigan mustaqil ish topshiriqlari variativ tavsifga ega bo'lishi lozim. Mustaqil ish topshiriqlarining 1/3 qismi kichik guruhlarda hamkorlikda ishlash (kooperativlik)ga mo'ljallangan.*

7. Ta'lim texnologiyalar va metodlari

- ma'ruzalar;
- amaliy ishlarni bajarish va xulosalash;
- interfaol keys-stadilar;
- blits-so'rov;
- guruhlarda ishlash;
- taqdimotlarni qilish;
- jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

8. Talabalar tomonidan kreditlarni olish uchun talablar

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va nazorat uchun berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.

9. Talabalar bilimini baholash mezoni

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirgan bo'lsa;
- nazariy bilimlarni turli vaziyatda qo'llay olish;
- tizimli yondashish, uzviylikka amal qilish.

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;